

[Carsten Raft.]

ved, at dér, hvor jeg har mit politiske arbejde, føles den bestemmelse, der her behandles, som en urimelighed. Det gør den også — for at man nu ikke skal sige, at det kun er tilhængere af de uafhængige, der ser sådan på det — blandt tillidsmændene i mit eget parti, og det har givet sig meget stærkt udtryk overfor mig, og det drejer sig om et område, hvor en anden valglovs bestemmelse ville have fået en særlig ubehagelig virkning for konservatismen, hvis mandaterne var faldet sådan, som man måske kunne have ventet. Derfor er jeg fuldkommen sikker på, at i hvert fald i de befolkningskredse, jeg har forbindelse med, føles det som en urimelighed, at den nuværende bestemmelse opretholdes.

Selvom jeg er uvant med selskabet, så føler jeg mig med den indstilling, jeg har, og med den fornemmelse, jeg har af, hvordan mine vælgere ser på det — det er jo vælgerens lov, det er vælgerens adgang til at få medbestemmelsesret i det politiske liv, det her drejer sig om, og det er alligevel værd at tage med som et moment — forpligtet til at stemme for lovforslaget.

Holger Eriksen: Til enhver bedre ligbegængelse hører en såkaldt begravelsestale, og derfor forbavtede det mig ikke, at det ærede medlem hr. Steen optrådte i dag i den rolle. Men der er det kedelige ved begravelsestaler, at de, der holder dem, gerne er tilbøjelige til at overdimensionere den afdødes gode sider, og således tror jeg også, det gik for det ærede medlem, der for en gangs skyld optrådte uhyre højtideligt, formodentlig lidt mere højtideligt, end det egentlig var nødvendigt. Man må jo nemlig huske på, at den forskel, der er på den lov, der er gældende i dag, og det forslag, som det radikale parti i sin tid gik ind for, er så hårfin, at man i hvert fald ikke kan konstruere nogen principiel forskel på disse to synspunkter. Og når det ærede medlem endelig vil tale rent principielt og fastslå, at den matematiske retfærdighed er det eneste rigtige, så må han huske på, at heller ikke den tidligere valglov ubetinget gav den matematiske retfærdighed for småpartier, der ikke opfyldte de betingelser, som denne valglov stillede. Det principielle kan vi altså vistnok lade ligge

i denne sag, og så er der kun spørgsmålet om det praktiske tilbage.

Jeg finder ikke anledning til at gentage alle de argumenter, jeg fremførte ved første behandling. Jeg mener heller ikke, at det ærede medlem hr. Steen i sin tale i dag har fremført noget nyt, som giver anledning til at forlænge denne diskussion. Jeg kan bare fastslå, at jeg er enig med det ærede medlem i, at har man een gang fået forholdstalsvalgmetoden, kan man ikke afskaffe den igen; jeg tror ikke, den nogensinde bliver afskaffet her i Danmark, og jeg ønsker den heller ikke afskaffet. Men det betyder naturligvis ikke, at man ikke kan arbejde hen imod en praktisk form for forholdstalsvalg. Jeg har tidligere peget på den form, man har i Sverige, og som man nu også har indført i Norge. Det er rigtigt at der var visse kredse i Norge, som var lidt kede af, at den såkaldte bondeparagraf skulle ophæves, men bortset herfra tror jeg, at der er almindelig tilfredshed med den ordning, man har deroppe nu, efter hvilken der som bekendt ingen tillægsmandater er. Det viser sig iøvrigt også, når man undersøger mandaternes antal i forhold til de afgivne stemmer, at der ingen væsentlig forskel er på det resultat, man nu har opnået, og det, man ville have opnået, hvis man havde gennemført den såkaldte matematiske retfærdighed med tillægsmandater og alt, hvad dertil hører.

Det ærede medlem fastslog, at socialdemokraterne altid havde været imod en valglov, der gav venstre flere mandater, end det skulle have; og det er forsåvidt rigtigt, at vi var imod en valglovsbestemmelse, som klart havde slagside derved, at den skulle give venstrepartiet mere end andre partier. Derimod tror jeg ikke, at det ærede medlem har nogen grund til at blive ilde berørt over, at man ikke i alle tilfælde vil være med til at give partierne en repræsentation, før de har en vis størrelse. Det spørgsmål har ingen sammenhæng med det, som det ærede medlem iøvrigt anførte, og jeg kan under alle omstændigheder fastslå, at socialdemokraterne slet ikke har nogen anledning til at føle sig ilde berørt ved at besidde mandater, som det ikke har krav på, simpelthen fordi vi benægter i øjeblikket at have mandater, som andre har